

Geneerisen
PROMin valinta
ja käyttöönotto
terveyden-
huollossa
(GenPROM)

**Tilannekatsaus
9.9.2025**

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

Ohjelma

- 13.00 Tervetuloa, johtava asiantuntija Heli Valkeinen, THL
- 13.05 STM:n terveiset, neuvotteleva virkamies Petra Kokko, STM
- 13.15 Kysymyksiä
- 13.20 GenPROM-projektin tilanne, johtava asiantuntija Heli Valkeinen, THL
- 13.40 Kysymyksiä
- 14.00 Tilaisuus päättyy

STM:n terveiset

Neuvotteleva virkamies, Petra Kokko
STM

GenPROM-projektin tilanne

Johtava asiantuntija, Heli Valkeinen
THL

Geneerisen PROMin valinta ja käyttöönotto terveydenhuollossa (GenPROM) –projekti (2024–2026)

- STM:n toimeksianto
 - THL:n tulee tehdä ehdotus yhdestä aikuisväestölle soveltuvasta geneerisestä PROM-mittarista (Patient-Reported Outcome Measure) julkisen terveydenhuollon käyttöön
- Yksi rajaus: Mittarilla on voitava laskea laatupainotetut elinvuodet eli QALYt (Quality Adjusted Life Years)
- Rajauksen perusteella mittarivaihtoehdot olivat:
 - EQ-5D-5L
 - PROMIS 29+2 Preference Score (PROPr)
 - 15D

Valittu mittari: EQ-5D-5L

- Lähtötilannekartoitus hv-alueille syksyllä 2024
 - Raportti luovutettiin STM:lle 12/2024
- [STM:n tiedote](#) 11.6.2025
- Yleinen vointimittari on osa hyvinvointialueiden tehtäviä koskevia valtakunnallisia tavoitteita vuosille 2025–2029 ([STM 2025](#))

EQ-5D-5L: Rakkaalla lapsella on monta nimeä

GenPROM-projekti:
**Geneerinen
PROM**

Geneerinen
toimintakyky-
mittari

Kansallinen
vointimittari

THL:n Kansalliset
Laaturekisterit:
**Yleinen
vointimittari**

Koetun
elämänlaadun
mittari

Mitä nimeä
käytämme
?

Ei ole vielä
sovittu

EQ-5D-5L: Mitä mittaa?

Kuvailevat kysymykset

Liikkuminen: kävely

Itsestä huolehtiminen:

peseytyminen ja pukeutuminen

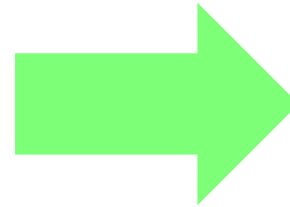
Tavanomaiset toiminnot (esim. työ,
opiskelu, kotityö, vapaa-aika)

Kivut/vaivat

Ahdistuneisuus/masennus

VAS-jana

Koettu terveydentila

EQ-5D-5L on ?-mittari,
joka mittaa
toimintakykyä, koettua
terveydentilaa, vointia,
terveyteen liittyvä
elämänlaatua....?

Ei ole vielä
sovittu

EQ-5D-5L:n käyttöönnotossa huomioitavaa

EQ-5D-5L vaatii käyttölisenssin

- Hyvinvointialueita kehoitetaan hakemaan omat käyttölisenssit
- Lisenssiä haetaan mittarin ylläpitotaholta eli EuroQol:lta <https://euroqol.org/>
- [How to obtain EQ-5D –video](#)

Vaiheittainen käyttöönotto

- Yleisimmät kansansairaudet tai jokin muu merkittävä toimintakyvyn ongelma
- JACARDI-hanke (Joint Action on Cardiovascular Disease and Diabetes)
 - Sepelvaltimotauti
 - Diabetes
- Käyttöönottoa ei rajoiteta tiettyihin ryhmiin – alueet voivat valita kohderyhmät

Muita huomioitavia asioita

- Ei yhtä kansallista asiakaskäyttöliittymää, vaan käyttöliittymien toteutus hv-alueiden valittavissa (Sosiaali- ja terveydenhuollon digitalisaation pitkän aikavälin mahdollisuudet, Työryhmän loppuraportti, STM 2025:13)
- HUOM! Mittarin täyttäminen on mahdollistettava eri väestöryhmille (esim. eivät kykene digitaaliseen vastaamiseen, avustettavat henkilöt) → paperi- ja kieliversiot
- THL:n tulkinta:
 - EQ-5D-5L-mittarin tulokset on käytävä asiakkaan kanssa läpi (kerätään potilastietona; ensisijainen käyttö) → motivoi vastaamaan, vastaus%:t nousee

Miten etenemme syksyllä 2025?

Tilaisuudet EQ-5D-5L:n käyttöönoton tueksi

Tilannekatsaukset

- 2x / lukukausi (seuraavan kerran 12.11. klo 13-14)
- Ajankohtainen projektin tilanne
- Kaikille asiasta kiinnostuneille (avoin)

Aamukahvit

- Joka toinen viikko (alk. 10.9.)
- Käsitellään implementointiin liittyviä asioita
- Alustukset ja keskustelua
- Erityisesti EQ-5D-5L:n implementointia edistäville asiantuntijoille; muille aiheesta kiinnostuneille (avoin)

Edelläkävijät

- Työkokoukset ja työpajat 2x / lukukausi (alk. 25.9.)
- Mukaan ilmoittautuneet hyvinvointialueet (yhteyshenkilöt)
- Aluekohtaiset tapaamiset, räätälöity tuki
- Aluelähtöiset sisällöt
- Implementointitiimeille, käyttöönottoa suunnitteleville ja sitä toteuttaville asiantuntijoille

Työskentelyn tiiviys, konkreettisuus ja aluelähtöisyys kasvavat

GenPROM: implementoinnin aamukahvit

Joka toinen keskiviikko klo 9-10 (Teams)

Kohderyhmä: EQ-5D-5L:n implementointia edistäville asiantuntijoille; muille kehittäjille

Tavoite: Tarkastella yhdessä EQ-5D-5L:n käyttöönottoa eri näkökulmista ja tukea hyvinvointialueilla tehtävää kehittämistyötä.

- [Aamukahvit ja muut GenPROM-tilaisuudet THL-tapahtumakalenterissa](#)
- [Ilmoittaudu aamukahveille ja lataa kalenterikutsut omaan kalenteriisi](#)

10.9.2025

10.9.

24.9.

8.10.

22.10.

5.11.

19.11.

3.12.

17.12.

Edelläkävijöiksi ilmoittautuneet hyvinvointialueet

- Etelä-Karjala
- Etelä-Pohjanmaa
- Etelä-Savo
- Itä-Uusimaa
- Kanta-Häme
- Keski-Uusimaa
- Kymenlaakso
- Länsi-Uusimaa
- Pirkanmaa
- Pohjois-Karjala
- Pohjois-Savo
- Satakunta
- Vantaa ja Kerava
- Varsinais-Suomi

Yhteistyö alkaa syyskuussa

- Ilmoittautuneet alueet ovat EQ-5D-5L:n käyttöönoton eri vaiheissa
- Yhteinen työskentely alkaa työkokouksessa 25.9.
- Syksyn aikana myös aluekohtaiset tapaamiset lähtötilanteen ja tavoitteiden tarkentamiseksi
- THL:n tuki käytössä vuoden 2026 loppuun
- Yhteistyöhön saa liittyä myöhemminkin
- Kansalliseen yhteistyöhön osallistuminen ei ole edellytys mittarin käyttöönotolle!

Näkökulmia käyttöönottoon

- COM-B-malli auttaa jäsentämään, mitä käyttäytymisen (Behavior) muutos edellyttää.
- Se jäsentää muutokseen vaikuttavat tekijät kolmeen osa-alueeseen:
 - **Kyvykkyys (Capability):** osaaminen, taidot ja ymmärrys
 - **Mahdollisuudet (Opportunity):** ympäristön ja olosuhteiden tarjoamat edellytykset
 - **Motivaatio (Motivation):** halu ja sisäinen syy toimia
- Kun näitä kolmea osa-aluetta vahvistetaan ja niihin liittyvät esteet poistetaan, luodaan edellytykset toivotun käyttäytymisen toteutumiselle.

Käyttöönoton tueksi

- itla.fi/implementointi
- [THL: Sosiaalisen markkinoinnin opas](#)
- [EQ-5D-5L-esittelyvideo](#) (EuroQol, kesto 4.45 min, engl.)
- Anttila H. (toim.) [Kirjaamisopas: Toimintakyky](#), THL, 4/2024
- thl.fi/genprom

10.9.2025

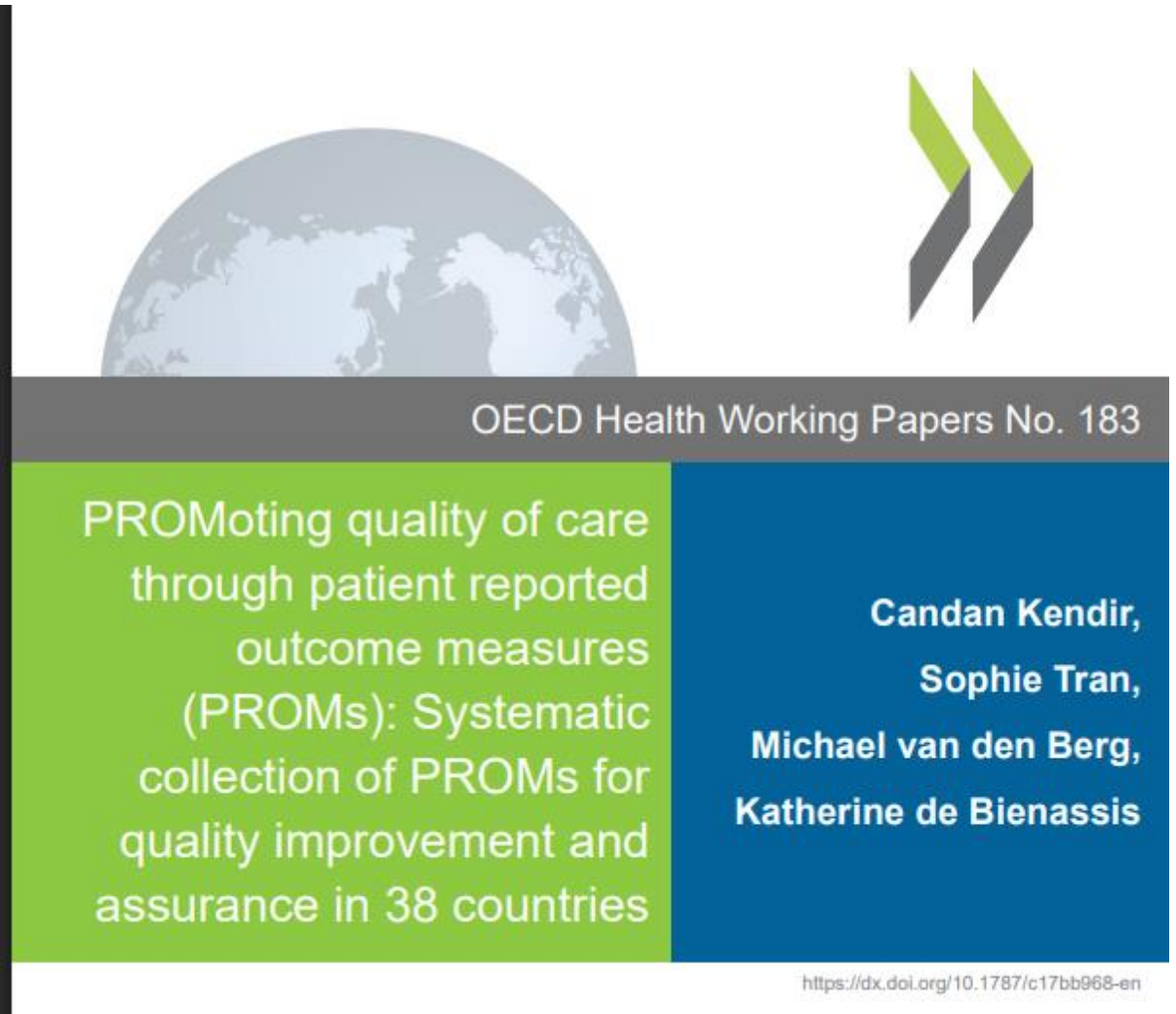

Tutustu myös

- [OECD:n raportti](#) (kesäkuu 2025), jossa tarkastellaan PROM-mittareiden systemaattisen käytön tilannetta kansallisella tasolla 38 OECD:n jäsenvaltiossa ja annetaan ehdotuksia PROM-mittareiden käytön edistämiseksi

10.9.2025

Kiitos!

Palvelut-yksikkö, Toimintakyky ja työllistymisen tuki -tiimi

- Heli Valkeinen, projektipäällikkö
- Heidi Anttila, erikoistutkija
- Reetta Nick, erikoissuunnittelija
- Leena-Kaisa Nikkarinen, erikoissuunnittelija

Sote-tiedonhallinnan ohjaus -yksikkö, Sote-organisaatioiden tuki -tiimi

- Ilkka Pelkonen, erikoissuunnittelija

Projektiryhmän sähköpostit: etunimi.sukunimi@thl.fi

Seuraa GenPROM-projektin hankesivuja: thl.fi/genprom

[GenPROM-tilaisuudet THL-tapahtumakalenterissa](#)

10.9.2025

